

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1972

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
103

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Ν.Δ. 1145. Περί κυρώσεως συμπληρωματικής συμβάσεως
διὰ τὴν κατάργησιν τῆς Δουλείας, τῆς Ἐμπορίας τῶν
Δούλων καὶ παρεμφερῶν πρὸς τὴν Δουλείαν θεσμῶν
καὶ πρακτικῆς. 1

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Περί ἐγκρίσεως τῆς ἀπὸ 8.10.1971 ὑπογραφείσης ἐν Σό-
φια Συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος—Βουλγαρίας ἀφο-
ρώσης εἰς τὴν σύστασιν Μικτῆς Κυβερνητικῆς Ἐπι-
τροπῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας. 2

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1145

Περί κυρώσεως συμπληρωματικῆς συμβάσεως διὰ τὴν
κατάργησιν τῆς Δουλείας, τῆς Ἐμπορίας τῶν Δούλων
καὶ παρεμφερῶν πρὸς τὴν Δουλείαν θεσμῶν καὶ πρα-
κτικῆς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπε-
φασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦται καὶ ἔχει ἰσχὺν νόμου ἢ εἰς τὰ πλαίσια τῶν
ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐν Γενεύῃ, τὴν 7ην Σεπτεμβρίου 1956,
ὑπογραφείσα πολυμερῆς Συμπληρωματικὴ Σύμβασις διὰ
τὴν κατάργησιν τῆς Δουλείας, τῆς Ἐμπορίας τῶν Δού-
λων καὶ παρεμφερῶν πρὸς τὴν Δουλείαν θεσμῶν καὶ πρα-

κτικῆς, ἧς τὸ κείμενον ἔπεται εἰς τὴν γαλλικὴν καὶ ἐν
μεταφράσει εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου 1972

Ἐν Ὄνόματι τοῦ Βασιλέως

Ο ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΥΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΤΤΑΚΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΚΑΡΕΖΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΙΩΑΝ. ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ, ΑΔΑΜ. ΑΝΔΡΟΤΤΣΟΠΟΥΛΟΣ,
ΝΙΚ. ΕΦΕΣΙΟΣ, ΓΕΩΡΓ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΩΑΝ. ΚΟΤ-
ΛΗΣ, ΑΓΓΕΛ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, ΕΜΜΑΝ. ΦΘΕΝΑΚΗΣ,
ΚΩΝΣΤ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ, ΓΕΡΑΣ. ΦΡΑΓΚΑΤΟΣ,
ΑΝΤΩΝ. ΜΠΕΡΝΑΡΗΣ, ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ,
ΟΡΕΣΤ. ΓΙΑΚΑΣ, ΣΠΤΡ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1972

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ

CONVENTION SUPPLEMENTAIRE RELATIVE

A L'ABOLITION DE L'ESCLAVAGE,
DE LA TRAITE DES ESCLAVES
ET DES INSTITUTIONS ET PRATIQUES
ANALOGUES A L'ESCLAVAGE

PREAMBULE

Les Etats parties à la présente Convention,
Considérant que la liberté est un droit que tout être
humain acquiert à sa naissance ;

Conscients de ce que les peuples des Nations Unies
ont réaffirmé, dans la Charte, leur foi dans la dignité
et la valeur de la personne humaine ;

Considérant que la Déclaration universelle des droits de l'homme, que l'Assemblée générale a proclamée comme l'idéal commun à atteindre par tous les peuples et toutes les nations, dispose que nul ne sera tenu en esclavage ni en servitude et que l'esclavage et la traite des esclaves sont interdits sous toutes leurs formes ;

Reconnaissant que, depuis la conclusion, à Genève, le 25 septembre 1926, de la Convention relative à l'esclavage, qui visait à supprimer l'esclavage et la traite des esclaves, de nouveaux progrès ont été accomplis dans cette direction ;

Tenant compte de la Convention de 1930 sur le travail forcé et de ce qui a été fait ultérieurement par l'Organisation internationale du Travail en ce qui concerne le travail forcé obligatoire ;

Constatant, toutefois, que l'esclavage, la traite des esclaves et les institutions et pratiques analogues à l'esclavage n'ont pas encore été éliminés dans toutes les régions du monde ;

Ayant décidé en conséquence qu'à la Convention de 1926, qui est toujours en vigueur, doit maintenant s'ajouter une convention supplémentaire destinée à intensifier les efforts, tant nationaux qu'internationaux, qui visent à abolir l'esclavage, la traite des esclaves et les institutions et pratiques analogues à l'esclavage ;

Sont convenus de ce qui suit :

SECTION I

INSTITUTIONS ET PRATIQUES ANALOGUES A L'ESCLAVAGE

Article premier

Chacun des Etats parties à la présente Convention prendra toutes les mesures, législatives et autres, qui seront réalisables et nécessaires pour obtenir progressivement et aussitôt que possible l'abolition complète ou l'abandon des institutions et pratiques suivantes, là où elles subsistent encore, qu'elles rentrent ou non dans la définition de l'esclavage qui figure à l'article premier de la Convention relative à l'esclavage signé à Genève le 25 septembre 1926 :

a) La servitude pour dettes, c'est-à-dire l'état ou la condition résultant du fait qu'un débiteur s'est engagé à fournir en garantie d'une dette ses services personnels ou ceux de quelqu'un sur lequel il a autorité, si la valeur équitable de ces services n'est pas affectée à la liquidation de la dette ou si la durée de ces services n'est pas limitée ni leur caractère défini ;

b) Le servage, c'est-à-dire la condition de quiconque est tenu par la loi, la coutume ou un accord, de vivre et de travailler sur une terre appartenant à une autre personne et de fournir à cette autre personne, contre rémunération ou gratuitement, certains services déterminés, sans pouvoir changer sa condition.

c) Toute institution ou pratique en vertu de laquelle :

i) Une femme est, sans qu'elle ait le droit de refuser, promise ou donnée en mariage moyennant une contrepartie en espèces ou en nature versée à ses parents, à son tuteur, à sa famille ou à toute autre personne ou tout autre groupe de personnes ;

ii) Le mari d'une femme, la famille ou le clan de celui-ci ont le droit de la céder à un tiers, à titre onéreux ou autrement ;

iii) La femme peut, à la mort de son mari, être transmise par succession à une autre personne ;

d) Toute institution ou pratique en vertu de laquelle un enfant ou un adolescent de moins de dix-huit ans est remis, soit par ses parents ou par l'un d'eux, soit par son tuteur, à un tiers, contre paiement ou non, en vue de l'exploitation de la personne ou du travail dudit enfant ou adolescent.

Article 2

En vue de mettre fin aux institutions et pratiques visées à l'alinéa c de l'article premier de la Convention, les Etats parties s'engagent à fixer, là où il y aura lieu, des âges minimums appropriés pour le mariage, à encourager le recours à une procédure qui permette à l'un et l'autre des futurs époux d'exprimer librement leur consentement au mariage en présence d'une autorité civile ou religieuse compétente et encourager l'enregistrement des mariages.

SECTION II

TRAITE DES ESCLAVES

Article 3

1. Le fait de transporter ou de tenter de transporter des esclaves d'un pays à un autre par un moyen de transport quelconque ou le fait d'être complice de ces actes constituera une infraction pénale, au regard de la loi des Etats parties à la Convention et les personnes reconnues coupables d'une telle infraction seront passibles de peines très rigoureuses.

2. a) Les Etats parties prendront toutes mesures efficaces pour empêcher les navires et aéronefs autorisés à battre leur pavillon de transporter des esclaves et pour punir les personnes coupables de ces actes ou coupables d'utiliser le pavillon national à cette fin.

b) Les Etats parties prendront toutes mesures efficaces pour que leurs ports, leurs aérodromes et leurs côtes ne puissent servir au transport des esclaves.

3. Les Etats parties à la Convention échangeront des renseignements afin d'assurer la coordination pratique des mesures prises par eux dans la lutte contre le traite des esclaves et s'informeront mutuellement de tout cas de traite d'esclaves et de toute tentative d'infraction de ce genre dont ils auraient connaissance.

Article 4

Tout esclave qui se réfugie à bord d'un navire d'un Etat partie à la présente Convention sera libre ipso facto.

SECTION III

ESCLAVAGE ET INSTITUTIONS ET PRATIQUES ANALOGUES A L'ESCLAVAGE

Article 5

Dans un pays où l'esclavage ou les institutions et pratiques visées à l'article premier de la Convention ne sont pas encore complètement abolis ou abandonnés, le fait de mutiler, de marquer au fer rouge ou autrement un esclave ou une personne de condition servile – que ce soit pour indiquer sa condition, pour infliger un châtiment ou pour toute autre raison – ou le fait d'être complice de tels actes constituera une infraction pénale au regard de la loi des Etats parties à la Convention et les personnes reconnues coupables seront passibles d'une peine.

Article 6

1. Le fait de réduire autrui en esclavage ou d'inciter autrui à aliéner sa liberté ou celle d'une personne à sa charge, pour être réduit en esclavage, constituera une infraction pénale au regard de la loi des Etats parties à la présente Convention et les personnes reconnues coupables seront passibles d'une peine ; il en sera de même de la participation à une entente formée dans ce dessein, de la tentative et de la complicité.

2. Sous réserve des dispositions de l'alinéa introductif de l'article premier de la Convention, les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliqueront également au fait d'inciter autrui à se placer ou à placer

une personne à sa charge dans une condition servile résultant d'une des institutions ou pratiques visées à l'article premier : il en sera de même de la participation à une entente formée dans ce dessein, de la tentative et de la complicité.

SECTION IV DEFINITIONS

Article 7

Aux fins de la présente Convention :

a) L'«esclavage», tel qu'il est défini dans la Convention de 1926 relative à l'esclavage, est l'état ou la condition d'un individu sur lequel s'exercent les attributs du droit de propriété ou certains d'entre eux et l'«esclave» est l'individu qui a ce statut ou cette condition ;

b) La «personne de condition servile» est celle qui est placée dans le statut ou la condition qui résulte d'une des institutions ou pratiques visées à l'article premier de la présente Convention ;

c) La «traite des esclaves» désigne et comprend tout acte de capture, d'acquisition ou de cession d'une personne en vue de la réduire en esclavage ; tout acte d'acquisition d'un esclave en vue de le vendre ou de l'échanger ; tout acte de cession par vente ou échange d'une personne acquise en vue d'être vendue ou échangée, ainsi qu'en général tout acte de commerce ou de transport d'esclaves, quel que soit le moyen de transport employé.

SECTION V

COOPERATION ENTRE LES ETATS PARTIES ET COMMUNICATIONS DE RENSEIGNEMENTS

Article 8

1. Les Etats parties à la Convention s'engagent à se prêter un concours mutuel et à coopérer avec l'organisation des Nations Unies en vue de l'application des dispositions qui précèdent.

2. Les parties s'engagent à communiquer au Secrétaire général des Nations Unies copie de toute loi, tout règlement et toute décision administrative adoptés ou mis en vigueur pour donner effet aux dispositions de la présente Convention.

3. Le Secrétaire général communiquera les renseignements reçus en vertu du paragraphe 2 du présent article aux autres parties et au Conseil économique et social comme élément de documentation pour tout débat auquel le Conseil procéderait en vue de faire de nouvelles recommandations pour l'abolition de l'esclavage, de la traite des esclaves ou des institutions et pratiques qui font l'objet de la Convention.

SECTION VI

CLAUSES FINALES

Article 9

Il ne sera admise aucune réserve à la Convention.

Article 10

Tout différend entre les Etats parties à la Convention concernant son interprétation ou son application, qui ne serait pas réglé par voie de négociation, sera soumis à la Cour internationale de Justice à la demande de l'une des parties au différend, à moins que les parties intéressées ne conviennent d'un autre mode de règlement.

Article 11

1. La présente Convention sera ouverte jusqu'au 1er juillet 1957 à la signature de tout Etat Membre des

Nations Unies ou d'une institution spécialisée. Elle sera soumise à la ratification des Etats signataires et les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général des Nations Unies qui en informera tous les Etats signataires et adhérents.

2. Après le 1er juillet 1957, la Convention sera ouverte à l'adhésion de tout Etat Membre des Nations Unies ou d'une institution spécialisée, ou de tout autre Etat auquel une invitation d'adhérer sera faite par l'Assemblée générale des Nations Unies. L'adhésion s'effectuera par le dépôt d'un instrument formel auprès du Secrétaire général des Nations Unies qui en informera tous les Etats signataires et adhérents.

Article 12

1. La présente Convention s'appliquera à tous les territoires non autonomes, sous tutelle, coloniaux et autres territoires non métropolitains qu'un Etat partie représente sur le plan international : la partie intéressée devra, sous réserve des dispositions du paragraphe 2 du présent article, au moment de la signature ou de la ratification de la Convention, ou encore de l'adhésion à la présente Convention, déclarer le ou les territoires non métropolitains auxquels la présente Convention s'appliquera ipso facto à la suite de cette signature, ratification ou adhésion.

2. Dans le cas où le consentement préalable d'un territoire non métropolitain est nécessaire en vertu des lois ou pratiques constitutionnelles de la partie ou du territoire non métropolitain, la partie devra s'efforcer d'obtenir, dans le délai de douze mois à compter de la date de la signature par elle, le consentement du territoire non métropolitain qui est nécessaire et, lorsque ce consentement aura été obtenu, la partie devra le notifier au Secrétaire général. Dès la date de la réception par le Secrétaire général de cette notification, la Convention s'appliquera au territoire ou territoires désignés par celle-ci.

3. A l'expiration du délai de douze mois mentionné au paragraphe précédent, les parties intéressées informeront le Secrétaire général des résultats des consultations avec les territoires non métropolitains dont ils assument les relations internationales et dont le consentement pour l'application de la présente Convention n'aurait pas été donné.

Article 13

1. La Convention entrera en vigueur à la date où deux Etats y seront devenus parties.

2. Elle entrera par la suite en vigueur, à l'égard de chaque Etat et territoire, à la date du dépôt de l'instrument de ratification ou d'adhésion de l'Etat intéressé ou de la notification de l'application à ce territoire.

Article 14

1. L'application de la présente Convention sera divisée en périodes successives de trois ans dont la première partira de la date de l'entrée en vigueur de la Convention conformément au paragraphe 1 de l'article 13.

2. Tout Etat partie pourra dénoncer la présente Convention en adressant six mois au moins avant l'expiration de la période triennale en cours une notification au Secrétaire général. Celui-ci informera toutes les autres parties de cette notification et de la date de sa réception.

3. Les dénonciations prendront effet à l'expiration de la période triennale en cours.

4. Dans les cas où, conformément aux dispositions de l'article 12, la présente Convention aura été rendue

applicable à un territoire non métropolitain d'une partie, cette dernière pourra, avec le consentement du territoire en question, notifier par la suite à tout moment au Secrétaire général des Nations Unies que la Convention est dénoncée à l'égard de ce territoire. La dénonciation prendra effet un an après la date où la notification sera parvenue au Secrétaire général, lequel informera toutes les autres parties de cette notification et de la date où il l'aura reçue.

Article 15

La présente Convention, dont les textes anglais, chinois, espagnol, français et russe feront également foi, sera déposée aux archives du Secrétariat des Nations Unies. Le Secrétaire général en établira des copies certifiées conformes pour les communiquer aux Etats parties à la Convention ainsi qu'à tous les autres Etats Membres des Nations Unies et des institutions spécialisées.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés, par leurs Gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention aux dates qui figurent en regard de leurs signatures respectives.

FAIT à l'Office européen des Nations Unies, à Genève, le sept septembre mil neuf cent cinquante-six.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Σχετική προς την κατάργησιν τῆς δουλείας, τῆς ἐμπορίας τῶν δούλων καὶ παρεμφερῶν πρὸς τὴν δουλείαν φεσμῶν καὶ πράξεων ἢ συνθηθειῶν.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Τὰ Κράτη—μέλη τῆς παρούσης Συμβάσεως,

Θεωροῦντα τὴν ἐλευθερίαν ὡς δικαίωμα τὸ ὁποῖον πᾶν ἀνθρώπινον ὄν ἀποκτᾷ ἐκ γενετῆς,

Συνειδόμενα ὅτι οἱ λαοὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διεθεβαίωσαν ἐκ νέου διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τὴν πίστιν των εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος.

Λαμβάνοντα ὑπ' ὄψιν τὴν παγκόσμιον διακήρυξιν περὶ ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, τὴν ὁποίαν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἐκήρυξεν ὡς τὸ κοινὸν ἰδεώδες πρὸς ἐπίτευξιν ὑπὸ πάντων τῶν λαῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν, φεσπίζουσι ὅτι οὐδεὶς φέλει τεθῆ ὑπὸ καθεστῶς δουλείας ἢ ἄλλης παρομοίας δεσμεύσεως, καὶ ὅτι ἡ δουλεία καὶ ἡ ἐμπορία δούλων ὑφ' ὅλας τῶν τὰς μορφάς, ἀπαγορεύονται.

Ἀναγνωρίζοντα ὅτι, ἀπὸ τῆς συνάψεως ἐν Γενεύῃ, τὴν 15ην Σεπτεμβρίου 1926, τῆς σχετικῆς πρὸς τὴν δουλείαν Συμβάσεως, ἣτις ἀπεσκοπεῖ εἰς τὴν κατάργησιν τῆς δουλείας καὶ τῆς ἐμπορίας τῶν δούλων, νέαι πρόοδοι συνετελέσθησαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην.

Λαμβάνοντα ὑπ' ὄψιν τὴν Σύμβασιν τοῦ 1930 ἐπὶ τῆς καταναγκαστικῆς ἐργασίας, ὡς καὶ τὰ μετέπειτα πεπραγμένα τοῦ Διενοῦς Ὄργανισμοῦ Ἐργασίας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταναγκαστικὴν ὑποχρεωτικὴν ἐργασίαν.

Διαπιστοῦντα ἐν τούτοις ὅτι ἡ δουλεία, ἡ ἐμπορία τῶν δούλων καὶ οἱ ἀνάλογοι πρὸς τὴν δουλείαν φεσμοὶ καὶ αἱ συνθηθαι: δὲν ἐξηλεείφθησαν εἰσέτι: εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τοῦ κόσμου.

Ἀποφασίσαντα κατὰ συνέπειαν ὅτι εἰς τὴν Σύμβασιν τοῦ 1926 ἣτις ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα, θέον ἤδη νὰ προστεθῆ μία συμπληρωματικὴ σύμβασις, μὲ προορισμὸν ὅπως ἐντείνῃ τὰς προσπάθειας, τῶν τὰς ἐθνικὰς ὅσον καὶ τὰς διεθνεῖς, τὰς σκοπούσας εἰς τὴν κατάργησιν τῆς δουλείας, τῆς ἐμπορίας τῶν δούλων καὶ τῶν ἀναλόγων πρὸς τὴν δουλείαν φεσμῶν καὶ πράξεων ἢ συνθηθειῶν.

Ἀπεδέχθησαν τὰ ἐξῆς:

ΤΜΗΜΑ I.

Θεσμοὶ καὶ συνθηθαι: ἀνάλογοι πρὸς τὴν δουλείαν.

Ἄρθρον 1.

Ἐκαστον τῶν Κρατῶν τῶν συμβαλλομένων διὰ τῆς παρούσης Συμβάσεως, διὰ λάβῃ ἅπαντα τὰ μέτρα νομοθετικὰ ἢ καὶ ἕτερα μέτρα, ἅτινα διὰ κριθεῖν πραγματοποιήσιμα καὶ ἀναγκακία πρὸς ἐπίτευξιν θαδμιαίως καὶ τὸ δυνατόν συντομώτερον, τῆς πλήρους καταργήσεως ἢ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν ἀκολούθων φεσμῶν καὶ πράξεων ἢ συνθηθειῶν, ἐκεῖ ἐνθα ὑφίστανται εἰσέτι, τῶν περιεχομένων ἢ μὴ εἰς τὸν ὅρισμὸν τῆς δουλείας τὸν ἀναφερόμενον εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον τῆς Συμβάσεως τῆς σχετικῆς πρὸς τὴν δουλείαν, τὴν ὑπογραφείσαν ἐν Γενεύῃ τὴν 25ην Σεπτεμβρίου 1926:

α) Τῆς δουλείας διὰ χρέη, ἢτοι τῆς θέσεως ἢ καταστάσεως τῆς προκυπτούσης ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς ὀφειλέτης εἶναι ἠναγκασμένος νὰ παράσχῃ ὡς ἐγγύτησιν ἐνὸς χρέους τὰς προσωπικὰς του ὑπηρεσίας ἢ τὰς ὑπηρεσίας προσώπου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀσκαὶ ἐξουσίαν, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ κατὰ δικαίαν κρίσιν ἀξία τῶν ὑπηρεσιῶν του δὲν προορίζεται εἰς τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους, ἢ ἐὰν ἡ διάρκεια τῶν ὑπηρεσιῶν του δὲν εἶναι περιορισμένη καὶ δὲν ἔχει προσδιορισθῆ ὁ χαρακτὴρ τούτων.

β) Τῆς δουλοπαροικίας, ἢτοι τῆς καταστάσεως οἰουδήποτε ὑποχρεομένου ἐκ τοῦ νόμου, ἐξ ἐθίμου ἢ συμφωνίας, νὰ διαβιοῖ καὶ νὰ ἐργάζεται εἰς γῆν ἀνήκουσαν εἰς ἕτερον πρόσωπον, καὶ νὰ παρέχῃ πρὸς τὸ ἐν λόγῳ ἕτερον πρόσωπον ἔναντι ἀμοιβῆς ἢ δωρεάν, ὠρισμένας συγκεκριμένας ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν κατάστασίν του.

γ) Παντὸς φεσμοῦ, ἢ συνθηθείας, δυνάμει τῆς ὁποίας:

I) Μία γυνή, χωρὶς ἢ ἰδία νὰ ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνηθῆ, ἐδόθη δι' ὑποσχέσεως εἰς γάμον, μεσολαβούσης συναλλαγῆς εἰς χροῖμα ἢ εἰς εἶδος τοῦ ἀνταλλάγματος καταβληθέντος πρὸς τοὺς γονεῖς τῆς, πρὸς τὸν κηδεμόνα τῆς, πρὸς τὴν οἰκογένειάν τῆς, ἢ πρὸς οἰουδήποτε πρόσωπον ἢ ὄμιλον προσώπων.

II) Ὁ σύζυγος μιᾶς γυναικός, ἡ οἰκογένεια ἢ ἡ φυλὴ τούτου ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὴν παραχωρήσουν πρὸς τρίτον ἔναντι ἐπαχθοῦς ἀνταλλάγματος ἢ ἄλλως πως.

III) Ἡ γυνή δύναται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς νὰ μεταβιβάσῃται κληρονομικῶς πρὸς ἕτερον πρόσωπον.

δ) Παντὸς φεσμοῦ ἢ συνθηθείας δυνάμει τῆς ὁποίας ἐν τέκνον ἢ εἰς ἐφηβὸς μικρότερος τῶν δεκαοκτῶ ἐτῶν, παραδίδεται, εἴτε ὑπὸ τῶν γονέων του, εἴτε παρ' ἐνὸς τούτων, εἴτε παρὰ τοῦ κηδεμόνος του, πρὸς τρίτον, ἔναντι πληρωμῆς ἢ ὀχι, μὲ προοπτικὴν ἐκμεταλλεύσεως τοῦ προσώπου ἢ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐν λόγῳ τέκνου ἢ ἐφήβου.

Ἄρθρον 2.

Προκειμένου νὰ τεθῆ τέρμα εἰς τοὺς φεσμοὺς καὶ συνθηθείας τὰς ἀναφερόμενας εἰς τὴν παράγραφον γ' τοῦ πρώτου ἁρθρου τῆς Συμβάσεως, τὰ συμβαλλόμενα Κράτη ὑποχρεοῦνται νὰ καθορίσουν ὅπου παρίσταται ἀνάγκη τὰ ἐλάχιστα ὄρια ἡλικίας κατὰλληλα διὰ τὸν γάμον, νὰ ἐνδραρύνουν τὴν προστασίαν εἰς τὴν διαδικασίαν τὴν ἐπιτρέπουσαν εἰς ἀμωτέρους τοὺς μέλλοντας συζύγους ὅπως ἐκφράσουν ἐλευθέρως τὴν συναινεσίαν των διὰ τὸν γάμον, παρουσία ἀρμωδίας πολιτικῆς ἢ φηρηκευτικῆς ἀρχῆς, καὶ νὰ ἐνδραρύνουν τὴν καταχώρησιν τῶν γάμων.

ΤΜΗΜΑ II.

Δουλεμπόριον.

Ἄρθρον 3.

1. Τὸ γεγονὸς τῆς μεταφορᾶς ἢ τῆς ἀποπείρας μεταφορᾶς δούλων ἀπὸ χώρας εἰς χώραν δι' οἰουδήποτε συγκοινωνιακοῦ μέσου, ἢ τὸ γεγονὸς τῆς συναργείας εἰς τὰς ὡς ἄνω πράξεις, διὰ συνιστᾷ ποινικὸν ἀδίκημα ἔναντι τῆς νομοθεσίας τῶν Κρατῶν—μελῶν τῆς Συμβάσεως, καὶ τὰ πρότωπα τὰ

ἀποδεικνύμενα ἔνοχα τοιούτου ἀδικήματος θὰ ὑπόκεινται εἰς αὐστηροτάτας ποινάς.

2. α) Τὰ Κράτη—μέλη θὰ λάβουν ἅπαντα τὰ ἀποτελεσματικά μέτρα πρὸς παρεμπόδισιν τῶν πλοίων καὶ τῶν ἀεροσκαφῶν τῶν τελούντων ὑπὸ τὴν σημαίαν των ὅπως μεταφέρουν δούλους, καὶ πρὸς τιμωρίαν, τῶν ἐνόχων τοιούτων πράξεων προσώπων ἢ ἐνόχων χρησιμοποίησεως τῆς ἐθνικῆς σημαίας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

β) Τὰ Κράτη—μέλη θὰ λάβουν ἅπαντα τὰ ἀποτελεσματικά μέτρα ὅπως οἱ λιμένες των, τὰ ἀεροδρόμιά των καὶ αἱ ἀκταὶ των μὴ χρησιμοποιοῦνται διὰ μεταφορὰν δούλων.

3. Τὰ Κράτη μέλη τῆς Συμβάσεως, θὰ ἀνταλλάσσουν πληροφορίας προκειμένου νὰ ἐξασφαλίσουν τὸν πρακτικὸν συντονισμόν τῶν λαμβανόμενων παρ' αὐτῶν μέτρων εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς δουλεμπορίας καὶ θὰ πληροφροῦν ἀμοιβαίως ἀλλήλα ἐπὶ πάσης περιπτώσεως δουλεμπορίας καὶ πάσης ἀσπείρας ἀδικήματος τοιαύτης φύσεως ἣτις ἤθελε περιέλθῃ εἰς γνῶσιν των.

Ἄρθρον 4.

Πᾶς δούλος ὅστις καταφεύγει ἐπὶ πλοίου ἐνὸς Κράτους—μέλους ὑπογράφαντος εἰς τὴν παρούσαν Σύμβασιν θὰ καθίσταται αὐτομάτως ἐλεύθερος.

ΤΜΗΜΑ III.

Δουλεία, θεσμοὶ ἢ ἔθιμα ἀνάλογοι πρὸς τὴν δουλείαν.

Ἄρθρον 5.

Εἰς χώραν ἐνθα ἡ δουλεία ἢ οἱ θεσμοὶ καὶ τὰ ἔθιμα ἄτινα διαλαμβάνονται ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τῆς Συμβάσεως δὲν ἔχουν εἰσέτι τελείως καταργηθῆ καὶ ἐγκαταλειφθῆ, τὸ γεγονός τοῦ ἀκρωτηριασμοῦ, τῆς σφραγίσεως διὰ πυρωμένου σιδήρου ἢ ἄλλως πως ἐνὸς δούλου ἢ ἐνὸς προσώπου τελούντος εἰς κατάστασιν δουλείας — ἀνεξαρτήτως ἐὰν τοῦτο γίνεται πρὸς ἐνδειξίν τῆς καταστάσεώς του, πρὸς ἐπιβολὴν τιμωρίας ἢ δι' ἄλλον τινὰ λόγον — ἢ τὸ γεγονός τῆς συνενοχῆς εἰς τοιαύτας πράξεις, θὰ συνιστᾷ ποινικὸν ἀδικήμα ἐναντι τῆς νομοθεσίας τῶν Κρατῶν—μελῶν τῆς Συμβάσεως καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ἀποδεικνύμενα ἔνοχα θὰ ὑπόκεινται εἰς ποινήν.

Ἄρθρον 6.

1. Τὸ γεγονός τῆς ὑποταγῆς προσώπου τινὸς εἰς δουλείαν ἢ τῆς προτροπῆς προσώπου τινὸς πρὸς ἀπάρνησιν τῆς ἐλευθερίας του ἢ τῆς ἐλευθερίας προσώπου ἐξαρτωμένου ἐξ αὐτοῦ πρὸς ὑποταγὴν εἰς δουλείαν, θὰ συνιστᾷ ποινικὸν ἀδικήμα ἐναντι τῆς νομοθεσίας τῶν Κρατῶν—μελῶν τῆς παρούσης Συμβάσεως, καὶ τὰ ἀποδεικνύμενα ἔνοχα πρόσωπα θὰ ὑπόκεινται εἰς ποινήν. Τοῦτ' αὐτὸ θὰ ἰσχύει διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς συνεννόησιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, διὰ τὴν ἀπόπειραν καὶ διὰ τὴν συνεργεσίαν.

2. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς εἰσαγωγικῆς παραγράφου τοῦ πρώτου ἄρθρου τῆς Συμβάσεως, αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου θὰ ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως προτροπῆς προσώπου τινὸς ὅπως τεθῆ ἢ ὅπως θέσθῃ πρόσωπον τελούν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, εἰς κατάστασιν δουλείας ὡς ἀποτέλεσμα ἐνὸς ἐκ τῶν θεσμῶν ἢ ἐθίμων περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1ον. Τοῦτ' αὐτὸ θὰ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς μίαν συνεννόησιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, διὰ τὴν ἀπόπειραν καὶ διὰ τὴν συνεργεσίαν.

ΤΜΗΜΑ IV.

Ὁρισμοί.

Ἄρθρον 7.

Διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς παρούσης Συμβάσεως:

α) Ἡ «δουλεία» ὡς αὕτη καθορίζεται εἰς τὴν σχετικὴν πρὸς τὴν δουλείαν Σύμβασιν τοῦ 1926, εἶναι ἡ θέσις ἢ ἡ κατάσταση ἐνὸς ἀτόμου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀσχοῦνται τὰ δικαιώματα ἰδιοκτησίας ἢ ὠρισμένα ἐκ τούτων, καὶ ὁ «δούλος» εἶναι τὸ ἄτομον τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς τὴν κατάστασιν ἢ τὴν θέσιν ταύτην.

β) Τὸ «πρόσωπον τὸ τελούν ὑπὸ κατάστασιν δουλείας» εἶναι τὸ τεθὲν εἰς τὴν θέσιν ἢ τὴν κατάστασιν τὴν ἀπορρέουσαν ἐξ ἐνὸς τῶν θεσμῶν ἢ ἐθίμων διαλαμβανόμενων ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ τῆς παρούσης Συμβάσεως.

γ) Ἡ «δουλεμπορία» καθορίζεται καὶ περιλαμβάνει πᾶσαν πρᾶξιν αἰχμαλωτίας, κτήσεως ἢ ἐκχωρήσεως ἐνὸς προσώπου πρὸς τὸν σκοπὸν ὑποδουλώσεως αὐτοῦ: πᾶσα πρᾶξις κτήσεως δούλου πρὸς τὸν σκοπὸν πωλήσεώς του ἢ ἀνταλλαγῆς του πᾶσα πρᾶξις ἐκχωρήσεως διὰ πωλήσεως ἢ ἀνταλλαγῆς προσώπου ἀποκτηθέντος πρὸς τὸν σκοπὸν πωλήσεως ἢ ἀνταλλαγῆς του, πρὸς τοῦτοις δὲ γενικώτερον πᾶσα πρᾶξις ἐμπορίας ἢ μεταφορᾶς δούλων, οἷονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ χρησιμοποιούμενον μέσον μεταφορᾶς.

ΤΜΗΜΑ V.

Συνεργασία μεταξὺ τῶν Κρατῶν—μελῶν καὶ γνωστοποιήσεις πληροφοριῶν.

Ἄρθρον 8.

1. Τὰ Κράτη—μέλη τῆς Συμβάσεως, ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως παρέχουν ἀμοιβαίως τὴν συνδρομὴν των καὶ ὅπως συνεργάζονται μετὰ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν προαναφερθεῶν διατάξεων.

2. Τὰ μέλη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως γνωστοποιῶν πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματεᾶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀντίγραφον παντὸς νόμου, παντὸς κανονισμοῦ καὶ πάσης διοικητικῆς ἀποφάσεως λαμβανόμενης ἢ τιθεμένης ἐν ἰσχύϊ πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως.

3. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ κοινοποιῇ τὰ λαμβανόμενα πληροφορικὰ στοιχεῖα δυνάμει τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, εἰς τὰ λοιπὰ μέλη καὶ εἰς τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον ὡς στοιχεῖα τεκμηριώσεως διὰ πᾶσαν συζήτησιν τὴν ὁποῖαν τὸ Συμβούλιον ἤθελε διεξαγάγῃ προκειμένου νὰ προβῆ εἰς νέας συστάσεις διὰ τὴν κατάργησιν τῆς δουλείας, τῆς δουλεμπορίας ἢ τῶν θεσμῶν καὶ ἐθίμων τῶν ἀποτελούντων ἀντικείμενον τῆς Συμβάσεως.

ΤΜΗΜΑ VI.

Τελικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 9.

Δὲν θὰ ἐπιτραπῆ οὐδεμίᾳ ἐπιφύλαξι εἰς τὴν Σύμβασιν.

Ἄρθρον 10.

Πᾶσα διαφορὰ μεταξὺ τῶν Κρατῶν—μελῶν τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἀφωρῶσα τὴν ἐρμηνείαν τῆς ἢ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς, ἢ ὁποῖα δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ διακανονισθῆ διὰ τῆς ὁδοῦ τῶν διαπραγματεύσεων, θὰ ὑποβάλληται πρὸς τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆ αἰτήσε: ἐνὸς τῶν ὑπὸ διένεξιν κρατῶν, ἐκτὸς ἂν τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη συμφωνήσουν ἐπὶ ἐτέρου τρόπου διευθέτησεως.

Ἄρθρον 11.

1. Ἡ παρούσα Σύμβασις θὰ εἶναι ἀνοικτὴ πρὸς ὑπογραφήν μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου 1957 ἐκ μέρους παντὸς Κράτους—μέλους τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἢ ἐξειδικευμένου ὀργανισμοῦ. Θέλει ὑποβληθῆ πρὸς κύρωσιν ἐκ μέρους τῶν ὑπογραψάντων κρατῶν καὶ τὰ ἔγγραφα κυρώσεως θὰ κατατεθῶν παρὰ τῷ Γενικῷ Γραμματεῖ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ὅστις θέλει πληροφροῦσθαι σχετικῶς ἅπαντα τὰ ὑπογράψαντα ἢ προσχωρήσαντα Κράτη.

2. Μετὰ τὴν 1ην Ἰουλίου 1956, ἡ Σύμβασις θὰ εἶναι ἀνοικτὴ διὰ προσχώρησιν ἐκ μέρους παντὸς Κράτους—μέλους τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἢ ἐξειδικευμένου ὀργανισμοῦ, ἢ παρ' οἰουδήποτε ἄλλου Κράτους πρὸς τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀπευθυνθῆ μία πρόσκλησις προσχωρήσεως ἐκ μέρους τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ἡ προσχώρησις θὰ διενεργηθῆ διὰ τῆς καταθέσεως ἐνὸς ἐπιστήμου ἐγγράφου παρὰ τῷ Γενικῷ Γραμματεῖ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ὅστις θέλει πληροφροῦσθαι σχετικῶς ἅπαντα τὰ ὑπογράψαντα ἢ προσχωρήσαντα Κράτη.

Άρθρον 12.

1. Η παρούσα Σύμβασις θά εφαρμοσθῇ εἰς ὅλας τὰς μὴ αὐτονόμους ἐπικρατείας, τὰς τελούσας ὑπὸ κηδεμονίαν (προστασίαν), τὰς ἀποικιακὰς καὶ ἄλλας μὴ μητροπολιτικὰς ἐπικρατείας τὰς ὁποίας ἐν συμβαλλόμενον Κράτος ἀντιπροσωπεύει ἐπὶ διεθνoῦς ἐπιπέδου. Τὸ ἐνδιαφερόμενον κράτος ὀφείλει, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, κατὰ τὸν χρόνον τῆς υπογραφῆς ἢ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως, ἢ καὶ τῆς προσχωρήσεως ἀκόμη εἰς τὴν παρούσαν Σύμβασιν, νὰ δηλώσῃ τὴν ἢ τὰς μὴ μητροπολιτικὰς ἐπικρατείας ἐπὶ τῶν ὁποίων θά εφαρμοσθῇ ἡ παρούσα Σύμβασις αὐτομάτως μετὰ τὴν ἐν λόγῳ υπογραφὴν, κύρωσιν ἢ προσχώρησιν.

2. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν εἶναι ἀναγκαία ἡ προηγουμένη συναίνεσις μιᾶς μὴ μητροπολιτικῆς ἐπικρατείας δύναται τῶν συνταγματικῶν νόμων ἢ συνθημάτων τοῦ συμβαλλόμενου κράτους ἢ τῆς μὴ μητροπολιτικῆς ἐπικρατείας, τὸ συμβαλλόμενον κράτος δέον νὰ προσπαθῆσῃ νὰ ἐπιτύχῃ, ἐν τῷ προθεσμίᾳ δώδεκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐκ μέρους τοῦ υπογραφῆς, τὴν συναίνεσιν τῆς μὴ μητροπολιτικῆς ἐπικρατείας ἣτις εἶναι ἀναγκαία, καί, ὅταν ληφθῇ ἡ ἐν λόγῳ συναίνεσις τὸ συμβαλλόμενον κράτος δέον νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὴν πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα. Ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας λήψεως ἐκ μέρους τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς ἐν λόγῳ κοινοποιήσεως, ἡ Σύμβασις θά ἐφαρμόζεται εἰς τὴν ἢ τὰς ὑπ' αὐτῆς ὀριζόμενας ἐπικρατείας.

3. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας τῶν δώδεκα μηνῶν τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον, τὰ ἐνδιαφερόμενα κράτη θά γνωστοποιῶν πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τὰ ἀποτελέσματα τῶν διαπραγματεύσεων μετὰ τῶν μὴ μητροπολιτικῶν ἐπικρατειῶν τῶν ὁποίων ἀναλαμβάνουν τὰς διεθνεῖς σχέσεις καὶ τῶν ὁποίων ἡ συναίνεσις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως δὲν θά εἶχε δοθῆ.

Άρθρον 13.

1. Ἡ Σύμβασις θέλει τεθῆ ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν καθ' ἣν δύο Κράτη θά συμβληθῶν διὰ ταύτης.

2. Ἐν συνεχείᾳ θέλει τεθῆ ἐν ἰσχύϊ ὅσων ἀφορᾷ ἕκαστον Κράτος καὶ Ἐπικράτειαν, κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν καταθέσεως τοῦ ἐγγράφου ἐπικυρώσεως ἢ προσχωρήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου Κράτους ἢ τῆς κοινοποιήσεως ἐφαρμογῆς εἰς τὴν ἐπικράτειαν ταύτην.

Άρθρον 14.

1. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παρούσης Συμβάσεως θέλει διαιεσθῆ εἰς περιόδους διαδοχικὰς ἐκ τριῶν ἐτῶν ἕκαστη, ὧν ἡ πρώτη θά ἀρχεταὶ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας θέσεως ἐν ἰσχύϊ τῆς Συμβάσεως συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 13.

2. Πᾶν συμβαλλόμενον κράτος θά δύναται νὰ καταγγέλλῃ τὴν παρούσαν Σύμβασιν, ἀπευθύνον πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα μίαν κοινοποίησιν τοῦλάχιστον ἕξ μηνῶν πρὸ τῆς λήξεως τῆς τρεχούσης τριετοῦς περιόδου. Οὗτος θά γνωστοποιήσῃ πρὸς ὅλα τὰ λοιπὰ συμβαλλόμενα κράτη τὴν τοιαύτην κοινοποίησιν καὶ τὴν ἡμερομηνίαν παραλαβῆς τῆς.

3. Αἱ καταγγελίαι τῆς Συμβάσεως θά θεωροῦνται ὡς ἰσχύουσαι ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς τρεχούσης τριετοῦς περιόδου.

4. Εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12, ἡ παρούσα Σύμβασις ἤθελε καταστῆ ἐφαρμόσιμος εἰς μίαν μὴ μητροπολιτικὴν ἐπικράτειαν ἐνὸς συμβαλλόμενου Κράτους, τὸ τελευταῖον τοῦτο θά δύναται, τῇ συγκρατῆσει τῆς ἐν λόγῳ ἐπικρατείας, νὰ γνωστοποιήσῃ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἀνά πάσαν στιγμὴν πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ὅτι ἡ Σύμβασις κατηγγέλθη καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπικράτειαν ταύτην. Ἡ καταγγελία θά ἰσχύῃ ἐν ἑστῶ μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν καθ' ἣν ἡ γνωστοποίησις ἤθελεν ἐπιδοθῆ πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα, ὁ ὁποῖος καὶ θά εἰδοποιήσῃ ὅλα τὰ λοιπὰ συμβαλλόμενα Κράτη περὶ τῆς τοιαύτης κοινοποιήσεως καὶ τῆς ἡμερομηνίας λήξεώς τῆς.

Άρθρον 15.

Ἡ παρούσα Σύμβασις, τῆς ὁποίας τὰ εἰς τὴν ἀγγλικήν, κινεζικὴν, ἰσπανικὴν, γαλλικὴν καὶ ρωσικὴν κείμενα θά ἔχουν τὴν αὐτὴν ἰσχύϊν, θέλει κατατεθῆ εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Γραμματείας τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θέλει φροντίσῃ διὰ τὴν ἐκπόνησιν ἐπισήμων κεκυρωμένων ἀντιγράφων πρὸς κοινοποίησιν εἰς τὰ συμβαλλόμενα διὰ τῆς παρούσης Συμβάσεως Κράτη ὡς καὶ εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ Κράτη—μέλη τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ τῶν Εἰδικευμένων Ὄργανισμῶν.

Εἰς πίστῳσιν τῶν ἀνωτέρω, οἱ ὑπογεγραμμένοι, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἀντιστοίχων Κυβερνήσεων των, ὑπέγραψαν τὴν παρούσαν Σύμβασιν κατὰ τὰς ἡμερομηνίας τὰς ἀναγραφόμενας ἐναντι τῶν ἀντιστοίχων υπογραφῶν των.

Ἐγένετο ἐν τῷ Εὐρωπαϊκῷ Γραφεῖῳ τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἐν Γενεύῃ, τὴν 7ην Σεπτεμβρίου 1956.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

(2)

Περὶ ἐγκρίσεως τῆς ἀπὸ 8-10-1971 υπογραφείσης ἐν Σόφια Συμφωνίας μεταξύ Ἑλλάδος—Βουλγαρίας ἀφορώσης εἰς τὴν σύστασιν Μικτῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν υπογραφεῖσαν ἐν Σόφια τὴν 8ην Ὀκτωβρίου 1971 Συμφωνίαν μεταξύ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας, ἀφορῶσαν εἰς τὴν σύστασιν Μικτῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας.

Τὸ κείμενον τῆς ἀνωτέρω Συμφωνίας ἔπεται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ ἐν μεταφράσει εἰς τὴν ἑλληνικὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1972

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΛΗΡ. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Χ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ-ΠΑΛΑΜΑΣ **ΓΕΩΡΓ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΣ**
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ

ACCORD

sur la création d'une Commission gouvernementale mixte de coopération économique entre le Royaume de Grèce et la République Populaire de Bulgarie.

Le Gouvernement du Royaume de Grèce et le Gouvernement de la République Populaire de Bulgarie, animés du désir de développer la coopération économique industrielle, scientifique, technique et touristique dans l'intérêt des deux Pays, sont convenus de ce qui suit :

Article 1

Les Parties contractantes créent une Commission gouvernementale mixte gréco-bulgare de coopération économique, industrielle, scientifique, technique et touristique, appelée ci-après «Commission mixte».

La Commission mixte se compose d'une partie grecque et d'une partie bulgare. Le président de chaque partie,

son secrétaire et ses membres sont nommés par les Gouvernements respectifs. Les présidents des deux parties, qui peuvent avoir leurs suppléants, auront rang de ministre.

Article 2

La Commission mixte aura pour but de :

- a) examiner et coordonner les orientations principales de la coopération économique, industrielle, scientifique technique et touristique entre les deux Parties contractantes et de faire tout ce qui est en son pouvoir pour activer et développer cette coopération dans l'intérêt réciproque ;
- b) veiller à la bonne exécution des différents Accords et Conventions entre le Royaume de Grèce et la République Populaire de Bulgarie dans le domaine de la coopération économique, industrielle, scientifique, technique et touristique et proposer des mesures adéquates pour surmonter les difficultés qui pourraient surgir lors de l'application de ces Accords et Conventions ;
- c) rechercher de nouvelles possibilités pour le développement de la coopération économique, industrielle, scientifique, technique et touristique entre les Parties contractantes ;
- d) favoriser le développement des rapports entre les organismes et les entreprises économiques, les savants, les chercheurs et les spécialistes des Parties contractantes ;
- e) examiner, élaborer et formuler des recommandations appropriées destinées aux Gouvernements des Parties contractantes en vue du développement et de l'approfondissement de la coopération économique, industrielle, scientifique, technique et touristique et veiller, une fois celles-ci adoptées, à ce qu'elles soient observées.

Article 3

La Commission mixte tient ses réunions périodiques, au moins une fois par an, avec l'accord mutuel des Parties.

Les réunions ont lieu alternativement dans chacun des deux Pays et sont dirigées par le président de la partie du Pays-hôte. La préparation et l'organisation de la réunion incombent au Pays-hôte.

Chacune des parties de la Commission mixte peut inviter à la réunion le nombre nécessaire de conseillers et d'experts.

Les présidents des deux délégations conviennent de la date et de l'ordre du jour de la réunion au moins 45 jours avant sa convocation ; toutefois des questions urgentes pourront, d'un commun accord, être inscrites à l'ordre du jour, dans un délai plus bref.

Article 4

La Commission mixte d'un commun accord prend ses décisions et formule ses propositions, recommandations et conclusions qui sont inscrites dans un protocole, signé par les deux présidents.

Ce protocole doit être soumis, après chaque session à l'approbation des autorités compétentes des Parties contractantes.

Article 5

En ce qui concerne les questions urgentes, en cas d'accord mutuel, les présidents des deux parties peuvent prendre des décisions entre les réunions, sous forme écrite et avec leur signature. Ces décisions seront inscrites au protocole de la réunion suivante de la Commission mixte pour qu'elles soient définitivement approuvées, selon les dispositions de l'article 4.

Article 6

Dans l'exercice de ses fonctions la Commission mixte peut constituer des organes permanents et des organes provisoires (sous-commissions et groupes de travail).

Les sous-commission et les groupes de travail fonctionnent d'après des règlements et des programmes de travail approuvés par la Commission mixte.

Les sous-commissions et les groupes de travail soumettent à la Commission mixte leurs informations ou rapports sur l'exécution des tâches qui leur sont confiées.

Article 7

Les secrétaires des parties assurent la préparation et le déroulement des réunions de la Commission mixte ainsi que le contrôle de l'application de ses recommandations, propositions, conclusions et décisions.

Dans l'intervalle des réunions les présidents communiqueront entre eux par l'intermédiaire des missions diplomatiques des deux Pays.

Article 8

Les frais relatifs à l'organisation des réunions de la Commission mixte, des organes permanents et provisoires, sont à la charge du Pays sur le territoire duquel la réunion a lieu.

Les frais afférents à l'envoi et l'entretien des participants aux réunions de la Commission mixte et de ses organes sont à la charge du Pays qui les envoie.

Article 9

Les protocoles des réunions de la Commission mixte sont rédigés en double exemplaire, en langue française, les deux textes faisant également foi.

Le présent Accord entrera en vigueur après l'échange, par voie diplomatique, des notes portant notification de son approbation dudit Accord par les Gouvernements des deux Parties contractantes, et il restera en vigueur tant qu'il n'aura pas été dénoncé par l'une des deux Parties, avec un préavis de 6 mois.

La cessation de l'Accord n'aura point d'effet sur les engagements contractés par les Parties contractantes existant au moment de la dénonciation.

Fait à Sofia, le 8 octobre 1971, en deux exemplaires originaux en langue française.

Pour le Gouvernement du Royaume de Grèce	Pour le Gouvernement de La République Populaire de Bulgarie
G. PEZOPOULOS	I. NEDEV

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Μεταξύ του Βασιλείου της Ελλάδος και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας περί δημιουργίας Μικτής Κυβερνητικής Επιτροπής οικονομικής συνεργασίας.

Η Κυβέρνησις του Βασιλείου της Ελλάδος και η Κυβέρνησις της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, εμπορούμεναι από την επιθυμίαν ανάπτυξεως της οικονομικής, βιομηχανικής, επιστημονικής, τεχνικής και τουριστικής συνεργασίας προς το συμφέρον άμοτέρων των χωρών, συνεφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρον 1.

Τα συμβαλλόμενα μέρη δημιουργούν μίαν Μικτήν Έλληνο-βουλγαρικήν Κυβερνητικήν Επιτροπήν οικονομικής, βιομηχανικής, επιστημονικής, τεχνικής και τουριστικής συνεργασίας, καλουμένην κατωτέρω «Μικτή Επιτροπή».

Η Μικτή Επιτροπή αποτελείται από μίαν Έλληνικήν Αντιπροσωπείαν και από μίαν Βουλγαρικήν Αντιπροσωπείαν. Ο Πρόεδρος εκάστης Αντιπροσωπείας, ο Γραμματέυς της και τὰ Μέλη της διορίζονται υπό των αντίστοιχων Κυβερνήσεων. Οί Πρόεδροι των δύο Αντιπροσωπειών, οί όποιοί δύν-

νανται να έχουν τους αναπληρωτάς των. Θα έχουν βαθμόν Υπουργού.

Άρθρον 2.

Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἔχη ὡς σκοπὸν:

α) νὰ ἐξετάζη καὶ νὰ συντονίσῃ τοὺς κυριωτέρους προσα- νατολισμούς τῆς οἰκονομικῆς, βιομηχανικῆς, ἐπιστημονικῆς, τεχνικῆς καὶ τουριστικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο συμ- βαλλομένων Μερῶν καὶ νὰ πράττῃ πᾶν ὅ,τι εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς διὰ νὰ δραστηριοποιῇ καὶ νὰ ἀναπτύσῃ τὴν συνεργασίαν ταύτην πρὸς τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον.

β) νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαφορῶν συμφω- νιῶν καὶ συμβάσεων μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας εἰς τὸν τομέα τῆς οἰκονομικῆς, βιομηχανικῆς, ἐπιστημονικῆς, τεχνικῆς καὶ του- ριστικῆς συνεργασίας καὶ νὰ προτείνῃ τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ὑπερπήδησιν τῶν δυσχερειῶν αἰτίνας θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀνακύψουν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν λόγῳ συμφωνιῶν καὶ συμβάσεων.

γ) νὰ ἀναζητῇ νέας δυνατότητας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομικῆς, βιομηχανικῆς, ἐπιστημονικῆς, τεχνικῆς καὶ του- ριστικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

δ) νὰ εὐνοῇ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν οἰκο- νομικῶν ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, τῶν ἐπιστημόνων, τῶν ἐρευνητῶν καὶ τῶν ἐιδικῶν τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

ε) νὰ ἐξετάζη, νὰ καταστρώνη καὶ νὰ διατυπώνη τὰς καταλλήλους συστάσεις πρὸς τὰς Κυβερνήσεις τῶν συμβαλλο- μένων Μερῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐμβα- δύνσεως τῆς οἰκονομικῆς, βιομηχανικῆς, ἐπιστημονικῆς, τε- χνικῆς καὶ τουριστικῆς συνεργασίας καὶ νὰ ἐπιβλέπῃ ὅπως αἱ συστάσεις αὗται, ἐφ' ὅσον υἱοθετηθῶν, τηρῶνται.

Άρθρον 3.

Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ συνεδριάζει περιοδικῶς, τοῦλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους τῇ ἀμοιβαίᾳ συμφωνίᾳ τῶν μερῶν.

Αἱ συνεδριάσεις λαμβάνουν χώραν ἐναλλάξ εἰς ἐκάστην τῶν δύο χωρῶν καὶ διευθύνονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἀντιπρο- σωπείας τῆς φιλοξενούσης χώρας. Ἡ προπαρασκευὴ καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς συνεδριάσεως ἀνατίθεται εἰς τὴν φιλοξενούσαν χώραν.

Ἐκάστη Ἀντιπροσωπεία τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς δύναται νὰ προσκαλῇ εἰς τὴν συνεδρίασιν τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν τῶν συμβούλων καὶ ἀμειωμένων.

Οἱ Πρόεδροι τῶν δύο Ἀντιπροσωπειῶν συμφωνοῦν περὶ τῆς ἡμερομηνίας καὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς συνεδριάσεως, τοῦλάχιστον 45 ἡμέρας πρὸ τῆς συγκλήσεως τῆς δύναται, ἐν τούτοις, κατόπιν κοινῆς συμφωνίας, νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἐπείγοντα ζητήματα ἐντὸς βραχυτέρας προθεσμίας.

Άρθρον 4.

Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ λαμβάνει τὰς ἀποφάσεις τῆς κοινῆς συμφωνίας καὶ διατυπώνει τὰς προτάσεις, τὰς ὑποδείξεις καὶ τὰ συμπεράσματα, ἅτινα ἀναγράφονται εἰς Πρωτόκολλον ὑπο- γραφόμενον ὑπὸ τῶν δύο Προέδρων.

Τὸ Πρωτόκολλον τοῦτο δέον ὅπως ὑποβάλληται, μετὰ τὸ πέρασ ἐκάστης συνεδριάσεως, πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῶν ἀρμο- δίων ἀρχῶν τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Άρθρον 5.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπείγοντα ζητήματα, ἐν περιπτώσει κοι- νῆς συμφωνίας, οἱ Πρόεδροι τῶν δύο Ἀντιπροσωπειῶν δύναν-

ται νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις μεταξὺ τῶν συνεδριάσεων, ἐγγρά- φως καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν. Αἱ ἐν λόγῳ ἀποφάσεις ἐγγράφονται εἰς τὸ Πρωτόκολλον τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς. Ἴνα αὗται ἐγκριθῶν ὀριστικῶς, συμ- φώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 4.

Άρθρον 6.

Κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων τῆς ἡ Μικτῆ Ἐπι- τροπῆς δύναται νὰ συστήσῃ μόνιμα ὄργανα καὶ προσωρινὰ ὄρ- γανα (ὑπο-ἐπιτροπὰς καὶ ομάδας ἐργασίας).

Αἱ ὑπο-ἐπιτροπὰι καὶ αἱ ομάδες ἐργασίας λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς τοὺς ἐγκριθέντας ὑπὸ τῆς Μικτῆς Ἐπιτρο- πῆς κανονισμούς καὶ τὰ προγράμματα ἐργασίας.

Αἱ ὑπο-ἐπιτροπὰι καὶ αἱ ομάδες ἐργασίας ὑποβάλλουν εἰς τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπὴν τὰς πληροφορίες ἢ τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀνατεθέντων εἰς αὐτὰς καθηκόντων.

Άρθρον 7.

Οἱ Γραμματεῖς τῶν Ἀντιπροσωπειῶν ἐξασφαλίζουν τὴν προ- παρασκευὴν καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν συνεδριάσεων τῆς Μι- κτῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἐπίσης καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑποδείξεων, προτάσεων, συμπερασμάτων καὶ ἀποφάσεων τῆς.

Κατὰ τὸ μεσολαβοῦν μεταξὺ τῶν συνεδριάσεων χρονικὸν διάστημα οἱ Πρόεδροι θὰ ἐπικοινωνοῦν μεταξὺ τῶν μέσῳ τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν δύο χωρῶν.

Άρθρον 8.

Τὰ ἔξοδα ἅτινα ἀφοροῦν τὴν ὀργάνωσιν τῶν συνεδριάσεων τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, τῶν μόνιμων καὶ τῶν προσωρινῶν ὀργάνων, βαρύνουν τὴν χώραν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ὁποίας λαμ- βάνει χώραν ἡ συνεδρίασις.

Τὰ ἔξοδα ἅτινα ἀφοροῦν τὴν ἀποστολὴν καὶ τὴν συντήρη- σιν τῶν μετεχόντων εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Μικτῆς Ἐπι- τροπῆς καὶ τῶν ὀργάνων τῆς βαρύνουν τὴν χώραν ἣτις τοὺς ἀποστέλλει.

Άρθρον 9.

Τὰ πρωτόκολλα τῶν συνεδριάσεων τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς συντάσσονται εἰς δύο ἀντίτυπα, εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, ἀμοτέρων τῶν κειμένων ὄντων ἀθροιστικῶν.

Ἡ παρούσα συμφωνία θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ μετὰ τὴν ἀνταλ- λαγήν, διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ, τῶν διακοινώσεων δι' ὧν θὰ γνωστοποιηθῆται ἢ ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων τῶν συμβαλλομέ- νων μερῶν ἔγκρισις τῆς ρηθείσης συμφωνίας καὶ θὰ παρα- μένη αὕτη ἐν ἰσχύϊ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχη καταγγελθῆ ὑπὸ ἐνὸς τῶν δύο Μερῶν, διὰ πραιδοποιήσεως πρὸ 6 μηνῶν.

Ἡ λῆξις τῆς ἰσχύος τῆς συμφωνίας οὐδέμιαν ἐπὶδρασιν θ' ἄσκη ἔπι τῶν συνομολογηθειῶν ὑπὸ τῶν δύο μερῶν ὑπο- χρεώσεων, αἰτίνας ὑφίστανται κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς καταγ- γελίας.

Ἐγένετο ἐν Σόφια, τῇ 8ῃ Ὀκτωβρίου 1971, εἰς δύο πρω- τότυπα εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν.

Διὰ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος
Γ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΣ

Διὰ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας
τῆς Βουλγαρίας
I. NEDEV